No. 46. **VLISSINGSCHE COURANT.** 1841.

Zaturdag 17 April.

INGEZONDEN STUKKEN.

Verdediging van den Heer M. RIENKS, *Schrijver van* IETS, *in den Tolk der Vrijheid.*

De arrondissements regtbank te Groningen heeft gemelden heer, bij vonnis van den 31 Maart ll., schuldig verklaard aan overtreding van art. 2 der wet van 1 Junij 1830, en hem eene gevangenisstraf van twee jaren opgelegd.

Wat zegt nu dit artikel?

„Gelijke smaad, hoon en laster, [dat is *boosaardiglyk* en *openbaar*,] aan eenig lid van het Koninklijk Huis, zal gestraft worden met eene gevangenis van één tot drie jaren."

In het art. IETS, was Z. M. Koning WILLEM FREDERIK niet MET NAME genoemd. Men vindt daarin slechts de karakters W....., waaruit echter ook kan gelezen worden, *Wouter*, *Wensel*, *Wimpje*, enz.

Er moest dus, om te kunnen veroordeelen, *bewys bestaan*, dat werkelijk de *Graaf van Nassau* onmiskenbaar was aangeduid geworden; en wij zochten dan ook in het vonnis naar eene considerans, b. v. in dezen geest:

„Overwegende dat, ofschoon Z. M. WILLEM „FREDERIK, *Graaf van Nassau* in het stuk: IETS „niet met name is opgenoemd, echter de persoon van Z. M. daarin onmiskenbaar en voor een „ieder duidelijk is aangewezen, door de navolgende „woorden of zinsneden: [Hier konden nu zoodanige gedeelten van het stuk zijn ingelascht, als tot bewijsmiddel dezer stelling van den regter konden dienen. (*)]

Doch te vergeefs zochten wij naar zulke redenen in eene considerans. Het vonnis neemt stilzwijgend maar dadelijk als bewezen aan, dat Z. M. WILLEM FREDERIK in het stuk is aangewezen; en wie nu weten wil waardoor, — moge het er zelf in op zoeken. Wij deden dit; doch vonden geene deugdelijke aanwijzing, immers niet de zoodanige, welke in overeenstemming konden worden gebragt met de overige gedeelten van het vonnis.

Dit laatste toch neemt aan, dat tot het kenmerk van *boosaardigheid* behoort, dat de te laste gelegde feiten of daadzaken zijn *verzonnen* of *in een valsch licht voorgesteld*. Het neemt evenzeer aan, dat zoodanige feiten in het geincrimineerde art. voorkomen, en er dus *boosaardigheid* bestaat. Maar dan is het immers niet mogelijk, dat men uit die *verzonnen* of *in een valsch licht voorgestelde* FEITEN met zekerheid kan opmaken, dat zij aan *dezen* of *dien* ongenoemden persoon bepaaldelijk worden te laste gelegd. Om dit met zekerheid te kunnen opmaken, moeten de feiten volkomen slaan en van toepassing kunnen worden gemaakt op zoodanigen bepaalden persoon, en op dezen *maar alleen*. Anders bestaat er *geene* zekerheid. Maar kan men *dit*, dan moet de schrijver niet verzonnen, of in een valsch licht gesteld, dan moet hij waarheid gezegd hebben, of altans hetgeen door zijne lezers voor waarheid wordt gehouden; en vinden deze dan, zonder dat de naam genoemd is, den bedoelden persoon uit, dan is dit niet *zyne* schuld, maar die der gedachtenleiding zijner lezers, welke, bij het lezen van *zulke* feiten, aan *zoodanigen* ongenoemden persoon denken.

Dus de *verzonnen*, de *in een valsch daglicht voorgestelde* feiten brengen den lezer in dwaling, maken hem het spoor bijster en kunnen derhalve geene bepaalde *persoonsaanwyzing* doen, ten zij de lezer onlogisch redenere en b. v. zegge: „het is mogelijk, „dat de schrijver *meent*, dat *die* persoon zich aan zoo„danige feiten hebbe schuldig gemaakt, of dat de „schrijver dezen daarvan wil betichten: — ergo is „het *zeker*, dat hij *dien* persoon door middel dier „feiten heeft willen aanduiden."

Maar welk schrijver kan soortgelijke redeneringen voorkomen?

Dus uit de te laste gelegde, de verzonnen feiten, kon de regter, evenmin als uit de karakters W....., de zekerheid, het bewijs erlangen, dat de *Graaf van Nassau* bepaaldelijk was aangeduid.

Waar, waaruit dan? vroegen wij onszelven. Uit den zamenhang, het verband van het stuk? uit de omstandigheid, dat daarin van *Nederland* gesproken wordt, uit *aanwyzingen* alzoo?

Op *intime convictie* mag thans niet meer veroordeeld worden. Er moeten *wettige bewysmiddelen* bestaan, uit welke de regter de overtuiging heeft geput, dat eene strafbare daad werkelijk heeft plaats gehad, (art. 427 W. B. van Strafv.) en waar het bewijsmiddel in *aanwyzingen* bestaat, daar behoort dit in het vonnis, met vermelding der voornaamste aanwijzingen, medegedeeld te worden, volgens de gevestigde jurisprudentie.

(Zie o. a. *W. B. van Strafvordering naar deszelfs beginselen ontwikkeld*, door Jhr. Mr. J. DE BOSCH KEMPER, D. II. bladz. 583.)

Wanneer nu de regter uit de karakters W....., (welke eigenlijk niet meer zeggen, dan: *zeker man*, *zeker persoon*, of *zeker iets*,) evenmin als uit de verzonnen feiten, met zekerheid kon opmaken, welke de bedoelde persoon is; wanneer er in het vonnis niet gezegd wordt, op grond van *welke* AANWIJZINGEN de regter de overtuiging heeft verkregen, dat bepaaldelijk Z. M. WILLEM FREDERIK door den schrijver is aangeduid, en dat zijne overtuiging op *die* aanwijzingen berust; dan vinden wij inderdaad, eigenlijk gezegd, dit vonnis te laboreren aan een gebrek, hetwelk wel in dezen tijd het grootste zal mogen genoemd worden, in een vonnis houdende oplegging van gevangenisstraf, te kunnen bestaan, — dat namelijk het bewijsmiddel, hetwelk den regter tot overtuiging bragt, dat bepaaldelijk de door hem ondersteld persoon was gelasterd, daaruit niet kan gezien worden, evenmin als dat de regter iets dergelijks als bewijsmiddel heeft noodig geacht.

Gelijk ten aanzien der *persoonaanwyzing*, vonden wij ook niets, waaruit bleek uit welke bron de regter de overtuiging geput had, dat er *boosaardiglyk* gelasterd was, of met andere woorden, „dat er daadzaken in het stuk *verzonnen* en „*in een valsch daglicht geplaatst waren.*"

Het vonnis omschrijft wel daadzaken, welke in het artikel zijn *voorgesteld*, en noemt die *smadelyk* en *lasterlyk*, „daar zij, als historisch waar, bij „het leven van dien Vorst, het VOORMALIG Hoofd „van het Koninklijk Stamhuis, zijn geschreven;" het zegt ook dat zij zijn nedergesteld „zonder „eenig betoog, aanvoering van gronden, veel „minder van eenig wettig bewijs;" maar het zegt NIET, (en heeft welligt niet willen zeggen) *dat zy zyn verzonnen of in een valsch licht voorgesteld*, en, zoo ja, met *welke* feiten uit die opgenoemde dit het geval is.

Dat er geen wettig bewijs geleverd is, (gesteld dat er duidelijk een *bepaald persoon* ware aangeduid,) kon wel in de termen van art. 371 van het wetboek van strafregt doen vallen en eene gevangenisstraf van één tot zes maanden doen uitspreken; maar dit gemis is niet genoeg, om te doen vallen in de termen van art. 2 der wet van 1 Junij 1830. *Hiertoe* wordt vereischt, dat er van *boosaardigheid* blijke, dat er alzoo feiten kunnen worden aangevoerd en bewezen, „te zijn *verzonnen* „*of in een valsch licht voorgesteld;*" (het zijn de eigene woorden van het vonnis,) maar men zoekt vergeefs naar eene considerans, welke DIT beweert of stelt, en waarbij bepaalde feiten worden opgenoemd en aangewezen, met bijvoeging, dat deze blijkbaar *zyn verzonnen of in een valsch licht voorgesteld*

Ook *deze* gewigtige regtsvraag wordt dus door het vonnis niet opgelost, maar voorbijgegaan.

De beslissing ook over *deze* daadzaak, wordt niet met redenen bekleed, en geene *aanwyzing* wordt opgenoemd.

En eveneens is bij het vonnis heen gegleden over de belangrijke regtsvraag in deze questie: Moet Z. M. WILLEM FREDERIK, nog beschouwd worden als *lid* van het Koninklijke Huis, *niet in de betrekking van bloedverwantschap;* (deze eindigt natuurlijk niet dan met het leven;) maar in het stuk, waar het hier op aan komt, — *van staatkundige regten en voorregten?*

Het vonnis spreekt wel in algemeene bewoordingen van het VOORMALIG Hoofd van het Stamhuis, van den VORIGEN Koning, doch het bevat alweder geene considerans, de gronden opgevende, op welke de overtuiging van den regter berust, dat die VORIGE Koning, nog ACTUEEL, *in het stuk van staatkundige voorregten*, als lid van het Koninklijke Huis moet beschouwd worden.

Art. 9 van het burgerlijk wetboek zegt:

De hoedanigheid van Nederlander wordt verloren:

3°. „Door het buiten 's lands vestigen zijner „woonplaats, met het kennelijk oogmerk, om niet „in het koningrijk terug te keeren."

Art. 6 der wet, *houdende algemeene bepalingen der wetgeving van het koningryk*, zegt:

„De wetten, betreffende de regten, den Staat „en de bevoegdheid der PERSONEN, *verbinden* „*de Nederlanders, ook wanneer zy zich buiten 's* „*lands bevinden.*"

Een Nederlander nu, welke, in eene der gewigtigste handelingen van het menschelijk leven, „toont, dat hij de Nederlandsche wetten, *betreffende de regten en bevoegdheid der personen*," *niet* meer voor zich verbindende acht, toont deze daardoor niet tevens, dat hij ook de wetten, „betreffende den *Staat*," van dat land niet meer op zich van toepassing rekent; dat hij met andere woorden, de wederzijdsche betrekkingen en verpligtingen als opgeheven beschouwt; — dat hij van de hoedanigheid van Nederlander heeft afstand gedaan, door het kennelijk oogmerk aan den dag te leggen, om niet in het koningrijk, (altans niet om daar als burger te verblijven,) terug te keeren?

En wanneer een Nederlander van deze zijne hoedanigheid kennelijk heeft afstand gedaan, valt hij dan niet van zelve in de categorie der *vreemdelingen?* En zullen nu *vreemdelingen* hier te lande staatkundige regten en voorregten kunnen of mogen genieten, welke zelfs aan den echten, hoewel slechts gewone staatsburger van Nederland niet zijn toegestaan? wij bedoelen die der leden van het Nederlandsche Koningshuis.

Wij doen deze vragen ook ten deele ter verschooning van de arrond. regtbank te Groningen, die

(*) Art. 211 Wetb. v. Strafv. zegt toch, dat de arresten der hoven, in zake van misdaad, met redenen moeten zijn bekleed, en art. 227 maakt dit ook toepasselijk op de vonnissen der regtbanken, ter zake van wanbedrijven.

Men mogt dus in het vonnis opgaaf van redenen verwachten, op grond van welke men Z. M. WILLEM FREDERIK voor aangeduid hield, daar Z. M. het niet *met name*, in het art. was.

gemeend heeft, zich bij haar vonnis te moeten onthouden van de oplossing der vraag, altans bij behoorlijk motief: of Z. M. Willem Frederik, *Graaf van Nassau* nog steeds, in het stuk van staatkundige regten en voorregten, als lid van het Koninklijke Huis kan en moet worden aangemerkt?

Maar die vragen zijn ook gedaan ter ontlasting van den veroordeelde. Er moet *bewezen* worden, dat Z. M. Willem Frederik, *Graaf van Nassau*, na al het voorgevallene, nog in het stuk van staatkundige regten en voorregten, als lid van het Nederlandsche Koningshuis moet beschouwd worden, om art. 2 der wet van 1 Junij 1830 bij het onderwerpelijke vonnis, te kunnen toepassen; en hiertoe was het niet voldoende; dat in het vonnis gesproken werd van het *voormalig* Hoofd, — van den *vorigen* Koning, — want wat *voormalig* was, is daarom *tegenwoordig* niet meer.

Ook op dit gewigtige punt blijft het vonnis dus in gebreke, aan de natie de gronden van overtuiging des regters te doen kennen.

En na dit alles, komt er nu *nog* eene zeer zwaarwigtige vraag) die, ongeacht zij bij de verdediging gesteld werd, *almede* niet bij het vonnis der arrondissements regtbank te Groningen is opgelost, namelijk:

Behoort Z. M. Willem Frederik, *Graaf van Nassau*, als Vorst of als lid van het Nederlandsche vorstenhuis, *na zyne abdicatie*, niet maar enkel meer tot de geschiedenis?

Zoo *neen*, er zijn voor het Nederlandsche volk gronden en bewijzen noodig, om de overtuiging hiervan te weeg te brengen; en het vonnis *zwygt* gelijk wij zeiden: zoo *ja*, dan moet het aan de onpartijdige stift der geschiedschrijvers worden overgelaten, om aan Koning Willem I het regt te laten wedervaren, dat Z. M., naar zijne werken en zijne regering, toekomt. Vindt er laster plaats, die Z. M. in zijn *persoonlyk*, bijzonder burgerlijk karakter aanranden, dan zijn de bepalingen van het gewone strafwetboek daar, om zoodanigen laster te doen bestraffen.

Als *Vorst*, valt Z. M. dan alleen onder de bescherming van den regtvaardigen en onpartijdigen geschiedschrijver, van de denkbeelden, de nagedachtenis des volks, over hetwelk Hij regeerde.

Aan *deze* moet het dan overgelaten blijven, aan het *staatkundig* karakter en handelingen van den Vorst regt te doen, — en dengenen, die historische feiten *verzint of in een valsch licht plaatst*, te bestraffen met de straf, die alleen voor hem geschikt is, — de verachting van zijn logenachtig en valschaardig werk.

En handelt men niet alzoo, waar moet het dan heen, vragen wij, met onze geschiedenis, onder de regering van eenen Koning, wiens vader, grootvader of overgrootvader nog zeer wel kunnen in leven zijn, wanneer Hij over deze landen den schepter voert?

Zal de geschiedschrijver wel eenige daad mogen te boek stellen en openbaren, welke voor één dier nog in leven zijnde voorvaderen, minder vereerend zijn mogt, indien hij hetgeen hij schreef niet in alles met vonnissen of authentieke stukken staaft? Zullen het op die wijze niet de regtbanken zijn, welke beslissen en bepalen, wat historische waarheid is? die niet eens in hunne vonnissen zullen behoeven te verklaren *waarom* de opgave van een feit lasterlijk en boosaardig is, maar het alleen daarom als zoodanig zullen mogen beschouwen, dat de vorst, wien dat feit betreft, *nog in leven is?* en het feit door geen vonnis of authentieke acte wordt bewezen?

Tot zoo iets zouden wij met opzigt tot onze geschiedenis moeten komen, werden de stellingen, waarvan bij het vonnis der arrondissements regtbank te Groningen is uitgegaan, in hooger ressort erkend juist te zijn.

Ja al ware zelfs de geschiedschrijver zoo kiesch of voorzigtig, *geenen naam* te noemen, maar slechts te stellen: „zekere man, zekere W . . . . . leef„de in Nederland en handelde op deze en die „wijze." Dit zou hem niets baten, want de regter zou uit den zamenhang en het verband van zijn werk, uit aanwijzingen, die hij in zijn vonnis niet eens behoefde op te noemen, weten op te sporen, dat de vader, grootvader of overgrootvader was bedoeld; en *dit* zou genoeg zijn, om in het vonnis te schrijven: „overwegende dat Z. M. of Z. „K. H. * * * boosaardiglijk en openbaar door „N. N. is gesmaad, gehoond en gelasterd," — en om zulk eenen onvoorzigtigen schrijver van historiesche feiten bijgevolg voor eenige jaren de gevangenis te doen betrekken.

Wij geven het in overweging, of het dan maar niet beter, niet menschlievender was, eene *censuur* in te voeren, op alles wat er, met opzigt tot historiesche feiten of staatkundige handelingen, voortaan in Nederland zal geschreven worden; ten einde vooraf te kunnen onderzoeken, of in den zamenhang en het verband van het geschrevene geene aanwijzingen zouden kunnen worden gevonden, dat een lid van het Koninklijke Huis daarbij boosaardig gesmaad, gehoond, of gelasterd werd?

En hiermede stappen wij van dit vonnis, in hetwelk wij geene der regtsvragen, waar het eigenlijk op aan kwam, vonden opgelost, voor ditmaal af.

Het zou schrijver dezes niet verwonderen, dat eerlang door menig ander het voorbeeld werd gevolgd van zekeren ons welbekenden staatkundigen schrijver, die, sedert de beslissing, dat de *regering* hetzelfde is als de *Koning*, en dat geene strafwaardige of verachtelijke daden van openbare autoriteiten mogen worden beoordeeld, dan met overlegging van een *vonnis of authentieke acte*, — het schrijven over staatkundige onderwerpen als eene al te moeijelijke en ondankbare taak is gaan beschouwen, en DAAROM heeft besloten, maar met „het goede volk" mede te wandelen daarheen, waarvoor het geschikt schijnt te zijn.

NIEUWSTIJDINGEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 11 April. Er gebeuren thans vreemde zaken, die de aandacht van het publiek tot zich trekken. De troepen, welke in de omstreken van de hoofdstad gekantonneerd zijn, kunnen geen verlof meer bekomen, om zich in Parijs te begeven. Elken dag moet elk bataillon 50 man voor piket leveren; des Zaturdags mogen slechts de helft der loopen worden schoon gemaakt, de andere helft moet voor alle gebeurtenissen gereed blijven; er zullen patronen met scherp worden uitgedeeld.

NEDERLANDEN.

MIDDELBURG, den 14 April. In den nacht tusschen den 11 en 12 dezer had alhier het ongeluk plaats, dat een persoon, naar men verzekert dronken zijnde, bij de langeville brug in het water is geloopen. Ondanks de hulp welke zeer spoedig werd aangebragt, zoo door den heer med. doctor *Fokker* en den heer stads heelmeester *Pieterse*, die met het meeste geduld alle pogingen tot levensbehoud hebben aangewend, is de drenkeling aan de gevolgen van dezen val overleden, nalatende eene behoeftige vrouw en twee jonge kinderen.

— Men wil weten, dat de belasting op het personeel, over het dienstjaar 1841—1842, op denzelfden voet als voor het jaar 1840—1841, en vroeger, en alzoo naar de bestaande wetten, zal worden geheven, en dat derhalve de laatstelijk aan de Tweede Kamer voorgedragene wet, voor het aanstaande dienstjaar, niet in werking zal worden gebragt.

— De minister van binnenlandsche zaken heeft dezer dagen eene circulaire uitgevaardigd aan de gedeputeerde staten der provincien, waarbij de aanbieding van wets-ontwerpen nopens de uitoefening van het stemregt in de steden en ten platten lande, gelijk mede omtrent de bevoegdheid om deel te nemen aan de provinciale besturen, ingevolge art. 6 der grondwet, als op handen wordt voorgesteld; wordende daarbij de uitslag medegedeeld van een onderzoek aangaande die bepalingen in de bestaande reglementen van de zamenstelling der staten, en van het bestuur der steden en platte land, welke men voorshands gemeend heeft dat door de wet behooren te worden vastgesteld. H. E. G. A. zijn dienvolgens uitgenoodigd, deze concepten in overweging te nemen, en na te gaan of er ook, behalve de reeds ter overneming daarbij aangewezen, nog andere bepalingen moet worden overgenomen, gewijzigd of toegevoegd; welke consideratien binnen eene maand tijds bij den Minister worden ingewacht.

'sGRAVENHAGE, den 13 April. In de *Staats-Courant* van heden leest men het volgende. „Het door sommige nieuwspapieren medegedeeld gerucht, als of de overdragt der kroon op den tegenwoordigen Koning zou hebben plaats gehad onder beding, dat het concordaat van 1827 moest worden ten uitvoer gelegd, is als een verzinsel te beschouwen, hetwelk van allen grond hoegenaamd is ontbloot."

— Men meldt uit Nijmegen van den 11 April: Gisteren, in den namiddag, had er op de stoomboot de *Ludwig*, van de nederlandsche maatschappij, die van Rotterdam naar hier was opgevaren, ongeveer in de nabijheid van Bommel, een verschrikkelijk ongeluk plaats. De machinist, die moest stoppen om eenig gering gebrek aan het werktuig te verhelpen, begaf zich ten dien einde onder de machine, om daarin onmiddelijk te voorzien. Het schijnt dat hij het werktuig niet wel bevestigd had, of wel, dat hij de vereischte behoedzaamheid niet in acht nam, althans de werking duurt nog voort, en de arm, waarmede de ongelukkige bij zijne werkzaamheden het ligchaam ondersteunde, geraakte onder de machine, en werd jammerlijk van het lijf gescheurd. Het ligchaam daardoor van deszelfs steun beroofd, komt geheel onder het werktuig en wordt verschrikkelijk verbrijzeld. Een daarbij staande persoon, waarschijnlijk de tweede machinist, die het nakend doodsgevaar, waarin zich zijn makker bevindt, spoedig opmerkt, schiet nog ter zijner hulpe en redding toe, maar reeds is het te laat, hoewel ook hij bij deze poging zijne hand en arm deerlijk kneust en verwondt. Het lijk van den machinist, die, ofschoon gehuwd, naar men zegt geene kinderen nalaat, is in eenen deerlijk verminkten toestand te Bommel aan wal gebragt. Mogt zijn treurig lot anderen in soortgelijke betrekkingen behoedzame voorzigtigheid leeren.

— Men meldt uit Rome, dd. 30 Maart In de helft van april zal mons. *Capaccini* naar den Haag vertrekken, om het concordaat van 1827 tot stand te brengen. Hem is ook opgedragen, met den bisschop van Keulen over den persoon van den te kiezen Coadjutor te onderhandelen. Na zijne Nederlandsche zending, zal hij naar Lissabon vertrekken, om het belang der Roomsche kerk in Portugal te behartigen en op eenen beteren voet te brengen.

MIDDENPRIJZEN

van de volgende Artikelen te MIDDELBURG, den 15. April 1841.

De Nederlandsche Mudde.		De Nederlandsche Mudde.	
O. Walcher. Tarwe	f 8,00	Haver	f 5,[illegible]
Nieuwe dito dito	- 7,00	Boekweit	- 5,[illegible]
O. Zeeuwsche Tarwe	- 7,50	Zeeuws. Groene Erwten	- 5,[illegible]
Nieuwe dito dito	- 6,50	Idem Paardeboonen	- 4,[illegible]
Z. Rogge	- 5,70	Idem Duiveboonen	- 5,[illegible]
Noordbr. Rogge	- 5,90	Koolzaad	- 14,[illegible]
Winter Garst	- 4,70	Kanariezaad	- 9,[illegible]
Zomer Garst	- 4,10	Raapolie	f 46,50 [illegible]
Walchers Paardeboonen	- 5,00	Patent-Olie	- 49,00 [illegible]
Idem Bruine Boonen	- 12,50	Lijn-Olie	- 38,00 [illegible]
Idem Witte Boonen	- 11,25	Lijnkoeken	f 00,00 per 100[illegible]
Idem Witte Erwten	- 7,00	Raapkoeken	00,00 - 100[illegible]
Idem Groene Erwten	- 7,25		

Tarwenbrood het Ned. Pond 16 en een halve cent. Masteluinbrood 15 cent. Roggenbrood 13 en een halve cent.

Ter Drukkerij van C. J. DE SWART.